

BRÜNDEL GAJAVÖLGYE

XVI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

2019. ÉV DECEMBER HÓNAP

ÁLDOTT, BOLDOG KARÁCSONYT MINDENKINEK!

TANÉVNYITÓ 2019 – 2020

ICH BEGRÜßE UNSERE SCHÜLER, MEINE KOLLÉGINNEN UND KOLLÉGEN UND, JEDE MITARBEITER DER SCHULE, DIE ELTERN UND VERWANDTEN ZUR ERÖFFNUNGSFEIER DES NEUEN SCHULJAHRES GANZ HERZLICH.

Ich begrüße Frau Elizabeth Simon-Rummel, die Vorsitzende der Deutschen Nationalitätenselbstverwaltung Nana.

Sok szeretettel köszöntöm tanítványainkat, tisztelettel és szeretettel üdvözlöm kollégáimat, az iskola valamennyi dolgozóját, szülőket, hozzátartozókat a tanévnyitó ünnepségen! Külön szeretettel köszöntöm Simonné Rummel Erzsébetet a Bakonyánai Német Nemzetiségi Önkormányzat Elnökét.

Miközben erre a mai napra készültem, elgondolkodtam azon, hogy miben is különbözik ez a mostani tanévnyitó a többitől. Egyik olyan, mint a másik, hiszen a lényeg nem változik: vége a szünetnek, a nagy szabadság időszakának és jön a tanulás, a kötöttségek időszaka. Miközben ezen gondolkodtam, eszembe jutott egy történet Deák Ferencről, a Haza Bölcséről, aki híres volt arról, hogy gondolataival, éleslátásával mesterien megragadja a lényegét.

A kiegyezés után történt, hogy Deák Ferenc a Szabadelvű Klubból hazafelé menet nem találta a kalapját a megszokott helyén. Amint kereste, oldalt pillantva meglátta Besze János, képviselőtársa fején díszelni. Azt mondta erre Deák Besze Jánosnak:

- János, ez az én kalapom!

Besze János levette a kalapot a fejről, megismerte, és így szólt:

- Igaz bátyám; körülbelül egyforma a mi fejünk.

Deák Ferenc erre ezt mondta:

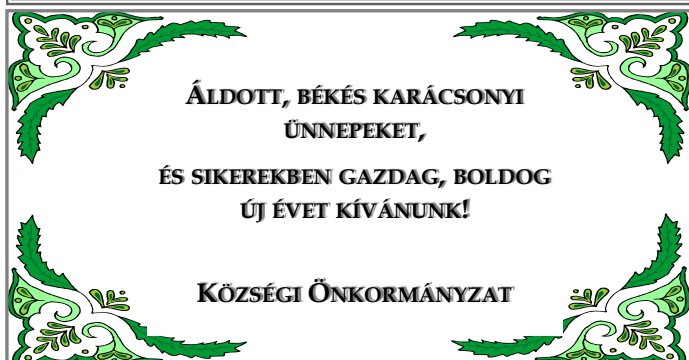
- Körül lehet, de belül nem.

Hát, igaz ez a tanévnyitókra is: csak körülbelül egyformák. Egy-

formává teszi őket a nyárutó hangulata, az a semmivel sem összetéveszthető édes-keserű érzés, amelyet a nyári szünet élményeire - az önfeledt strandolásra, a nyaralás magunkba szívott levegőjére - a Balaton meleg vagy éppen a Bakony fáiak hús illatára gondolva érzünk. A hosszú reggeli nyújtózásokra, a következmények nélküli késő lefekvésekre és arra, hogy a mai naptól kezdve fél hétkor ismét jelez az óra, este pedig ágyba parancsolják az embert.

Folytatás a 3. oldalon

**FROHE
WEISSE
RUHIGE
FRIEDLICHE
IDYLLISCHE
BEHAGLICHE
GLÜCKLICHE
ZAUBERHAFTE
WUNDERVOLLE
MÄRCHENHAFTE
WEIHNACHTEN**

„ISTENNEL A HAZÁÉRT ÉS A SZABADSÁGÉRT!”

Határtalanul!

II. RÁKÓCZI FERENC JELMONDATÁT KÉPZELTBEI ZÁSZLÓJUKRA TÚZVE, A BAKONYNÁNAI ISKOLA HETEDIK OSZTÁLYOS TANULÓI A 2019. ÉVI HATÁRTALANUL! PROGRAM KERETÉBEN SZEPTEMBER 22-27. KÖZÖTT TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSON VETEK RÉSZT ERDÉLYBEN.

Augusztus végén nagy öröm ért minket, a határon túli magyarok lakta területek meglátogatására benyújtott pályázatunkat a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. immár negyedik alkalommal támogatandónak ítélte, így az utazásra való felkészülés nagy izgalmak közepette megkezdődött.

A tanulmányi kirándulás tematikus útvonalát az általános iskola történelem tantárgy tananyagának figyelembe vételével állítottuk össze. A történelem tananyag mellett utunk során óhatatlanul is megjelentek más tantárgyak ismeretanyagai. A Békás-szorosban járva a Kárpátok keletkezésével földrajztudásunkat bővítettük, a román, a magyar és a szász nemzetiség egymás mellett élésének megfigyelésével, tapasztalatok szerzésével, az erkölcsstan és az ember- és társadalomismeret, a borvizek kóstolásával a kémia, Tamási Áron szülőházának meglátogatásával, Ady Endre verseinek felidézésével pedig az

Székelykapusor előtt, Szejkefürdőn

irodalom tantárgyak tudásanyagának elmélyítésére törekedtünk. Köszönettel tartozunk Sipos Lászlónak, Firtosváralja unitárius lelkészének, feleségének, Sipos Mónikának és Firtosváralja minden lakójának a szeretetteljes fogadtatásért, vendéglátásért. Lelkész úrnak a Székelyföldön töltött napjaink során nyújtott, érdekességekkel teli idegenvezetésért, a legendák földjén való varázslatos kalandozásokért pedig külön köszönettel tartozunk. Meleg szívvel, barátsággal gondolunk rájuk mindig! Az Erdélyben töltött felejthetetlen, emlékezetünkbe, lelkünkbe mélyen bevődött élményekről fogadják szeretettel Hegedüs Zsófia hetedik osztályos tanulóink írását: „Egy szép, őszi hajnalon elindultunk Erdélybe. Utazásunk során szerencsére majdnem végig szép időnk volt. Mikor vasárnap közelítettünk úticélunk felé, első megállónk Királyhágón volt, ahol gyönyörű táj tárult elénk, és az út során először vethettünk pillantást arra a csodára, amit mi Erdélynek nevezünk.

Folytatás a 3. oldalon

Tamási Áron szülőháza előtt, Farkaslakán

TANÉVNYITÓ – 2019-2020

Folytatás az 1. oldalról

A különbözőség pedig az, hogy minden tanév mást jelent az egyes osztályoknak. A kis elsősök nagy izgalommal ülnek itt, ők még csak kóstolgatják, hogy milyen is az iskola.

Az iskolanyitogató foglalkozásokon volt erre lehetőségük. Az igazi ízét azonban a mai naptól fogják majd megérezni. Bízunk abban, hogy egyetlen kisiskolás sem fog csalódní és mindennap vidáman fog belépni az épületbe.

A tanító nénik, tanár nénik, bácsik nagy izgalommal készültek tanítványaik fogadására és várásolták széppé, otthonossá a tantermet.

Az ötödikesek életében is egy új szakasz kezdődik. Felsősök

Lettetek, új tantárgyakat fogtok tanulni, új tanár nénik, tanár bácsik fognak tanítani benneteket.

A 8. osztályosoknak is más lesz ez a tanév.

Az általános iskola utolsó évét kezditek el. Nem lesz könnyű, hiszen felvételizni fogtok és év végén két kompetenciamérés is vár rátok. Ahhoz, hogy terveitek valóra válhassanak, és bekerüljete, abba a középiskolába ahova szeretnéte, sokat kell tennetek. Ebben segítenek tanáraitok, és a felvételi előkészítőkn is lehet még pluszban is készülni. Csak élni kell ezekkel a lehetőségekkel, szeretném, ha élnéte is vele és akkor biztos lesz a siker.

Ahhoz, hogy minden tanuló jól vegye az akadályokat természetesen szükséges a család odafigyelése is. A szülői háttér, a biztatás, a segítségnyújtás, a támogatás és az a tudat, hogy a szülőkre mindig számíthat a gyermek, nagyon fontos tényező.

A szülők nagyon fontosak a mi számunkra is. Pedagógus, szülő és diák kapcsolatban nagyon fontos szerepe van az alázatnak. Alázattal végzett cselekedeteink során sokkal jobban ráismerünk igazi értékeinkre.

Ich wünsche unseren Schülern und denen Eltern, meinen Kollegen viel Kraft, Gesundheit, Geduld und Ausdauer!

Das Schuljahr zwei tausend neuzehn-zwei tausend zwanzig

(2019/20) wird damit eröffnen!

Minden kedves diákunknak, azok családtagjainak, és kedves kollégáimnak sok erőt, egészséget, türelmet, és kitartást kívánok!

Ezennel a 2019/2020-as tanévet megnyitom!

Kedves ötödikesek! A felsősök között ti vagytok a legkisebbek, megkérlek benneteket, hogy adjátok át a kis elsősöknek azt az emléklapot, ami azt jelképezi, hogy a mai nappal iskolánk tanulóivá avatjuk őket. Még egy ajándékkal szeretnénk kedveskedni nektek, amit úgy neveznek németül, hogy „Schultüte”. A német kisdíjak 1810-ben Szászországban és Thüringiában kaptak először ilyen cukorsüvegeket. Azt mesélték a gyerekeknek, hogy a tanító néni házában nő egy cukorsüvegfa, és amikor ezek a süvegek már elég nagyok, akkor eljött az ideje az iskolakezdésnek. Hát a mi süvegeink már elég nagyra nőttek, úgyhogy az emléklappal együtt ez is a tiétek.

Szöllösi Attiláné, iskolaigazgató

„ISTENNEL A HAZÁÉRT ÉS A SZABADSÁGÉRT!”

Határtalanul!

Folytatás a 2. oldalról

Első napi szállásunk Torockón volt. Szobáinkból az erkélyre kilépve itt elbűvölő látvány fogadott minket. Láthattuk, ahogy a Nap első sugarai megcsillannak a Székelykő hármastűcsúcán.

Hétfőn Gyulafehérvár felé vettük az irányt. Célunk előtt azonban útba vettük Nagyenyedet, és megemlékeztünk arról a harminc diákról, akik egykoron a város védelmében hunytak el. Gyulafehérváron megtekintettük a még a római korban épített castrum maradványait, melynek helyén áll a napjainkban is megtekinthető vár.

Ezután Segesvárra mentünk. Itt körbejártuk a várat, felmentünk a Deákok lépcsőjén, és végül sétánkat Petőfi Sándor szobránál fejeztük be, ahol megemlékeztünk az itt folyó csatában eltűnt költőről.

A második naptól a szállásunk Farkaslakán volt az Ábel Bölcsője Panzióban. A harmadik napi programunk is innen indult. Megnéztük Tamási Áron síremlékét, és meglátogattuk szülőházát, ahol különböző emlékiratokat és neki szánt leveleket olvashattunk. Emellett még a naplója egyes részei is ki voltak állítva.

Délután Firtosváránál voltunk. Itt megvendégelték minket, és nagy szeretettel fogadtak. Megnéztük ezután az iskolát és az óvo-

dát, majd felmáztunk az ottani templom tornyába. Arra a hegyre is felmentünk, mely lábánál a falu fekszik. Felfelé menet láttuk, ahogy a teheneket legeltetik. A kilátás itt is mesés volt. Még meghallgattuk a Firtos lovának legendáját, majd indultunk vissza a faluba, ahol már vacsorával vártak.

A következő napokon voltunk Gyimesbükkön, a Békás-szorosnál, a Gyilkos-tónál és a Medve-tónál is. Mégis a legnagyobb élmény az volt, hogy láthattuk, igenis vannak itt magyarok. Olyanok, akik így száz év távlatából is magyarnak vallják magukat. Olyanok, akik a hajdani országunkban úgy élnek, mint egy kisebbség és mégsem adják fel a reményt. Tartják a nyelvüket, vallják a múltjukat és hisznek a jövőben.”

Tisztelettel köszönjük a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek pályázatunk kedvező elbírálását, gyermekeink számára egy újabb álom vált valóssággá.

A program a Magyar Kormány támogatásával valósult meg.

Kovács-Friedrich Krisztina

„SÜSSÜNK, SÜSSÜNK VALAMIT...”

HAGYOMÁNYINKHOZ HŰEN, AZ IDEI ÉVBEN IS MEGTARTOTTUK GYÜMÖLCS HETÜNKET AZ ÓVODÁBA.

Óvodásaink a hét során őszi gyümölcsökkel és azok különféle feldolgozásával ismerkedtek meg. Gyümölcsös mondókákkal, versekkel, énekekkel, körjátékokkal ismerkedtek meg nemcsak magyarul, hanem németül is. A hét során gyümölcslátást és almás pitét is készítettünk.

A gyerekek az almás pite sütését várták a legjobban. Nagy örömmel és érdeklődéssel vettek részt benne. Először almát pucoltunk az ügyes nagycsoportosok segítségével, majd leaprítottuk egy aprítógéppel. Megbeszéltük, hogy a tésztához, milyen hozzávalók kellenek, kimértük és egy nagy tálba tettük. A lányok nagy örömmel gyúrták össze, amit utána kettéválasztottunk. Az ügyes fiúk a nyújtásba segítettek. A kikent tepsibe tettük a kinyújtott tésztát, majd a kisebbek szívesen pakolták rá az almát, utána újra a tészta következett, majd számukra másik legérdekesebb dolog a tészta átszúrása. Mikor elkészültünk vele betettük a sütőbe, a gyerekek türelmetlenül várták az ebédet, hogy végre megkóstolhassák a „saját kézzel készített” süteményüket.

Az elkészült finomságot az étkezéshez kínáltuk fel, amelyet a gyerekek jó kedvvel fogyasztottak el. A nap végén nagy örömmel újságolták el szüleiknek, hogy már „almás pitét is tudnak készíteni.”

Somogyi – Simon Szabina

BOGYÓ UND BABÓCA AUSSTELLUNG

AM 30. SEPTEMBER 2019 KONNTEN WIR AUF DIE EINLADUNG DES RUNDGARTEN-KINDERGARTEN VON BAKONYSZENTKIRÁLY DIE AUSSTELLUNG VON ERIKA BARTOS, DER AUTORIN DER ERFOLGREICHEN BÜCHER VON BOGYÓ UND BABÓCA, SEHEN.

Die Ausstellung war ein großartiges Erlebnis für die Kinder, denn sie konnten ihre Lieblingsmärchenfiguren in den schönen Speicherplätzen sehen, wie Bogyóta den Schnecke-Jungen, Babóca das Marienkäfer-Mädchen, Vendel den Hirschkäfer, Ugri das Grashüpfer-Mädchen, Baltazár das Bienenchen, Döme den Kartoffelkäfer, Szellő die Libelle und viele, andere bekannte Charaktere in Märchen.

Die Hilfe der Speicherplätzen konnten die Kinder die Figuren in ihrem eigenen Lebensraum sehen, zum Beispiel in ihren Häusern, während des Spiels, während des Ausflugs. Die Ausstellung war ein unvergessliches Erlebnis für die Kinder.

BOGYÓ ÉS BABÓCA KIÁLLÍTÁS

2019. Szeptember 30-án a Bakonyszentkirályi Kerekerdő Óvoda meghívására a nagyszerű Bogyó és Babóca könyvek szerzőjének Bartos Erikának kiállítását nézhettük meg óvodásainkkal.

A kiállítás nagy élmény volt a gyerekeknek, hiszen gyönyörű tárlókban nézhették meg az általuk kedvelt meseszereplőket Bogyót a csiga-fiút, Babócat a katicalányt, Vendelt a szarvasbogarat, Ugri a szöcskelányt, Baltazárt a méhecskét, Dömét a krumplibogarat, Szellőt a szitakötőt és a mesék sok-sok ismerős szereplőjét.

A tárlók segítségével a szereplőket saját életterületükben, pl.: házaikban, játék közben kirándulás közben nézhették meg a gyerekek. A kiállítás felejthetetlen élmény volt a gyerekek számára.

Klesitz Gabriella

MARTINSFEIER MIT LATERNENUMZUG IN NANA-BAKONYNÁNA

Seit 2004 feiert die Ungarndeutsche Gemeinschaft von Bakonyhána den Martinstag mit Laternenlauf. Dieses Jahr begann das Programm mit dem Vortrag der Kinder des „Kleinvölkchen“ Deutschen Nationalitäten Kindergartens.

Die Kinder haben die zwei bekanntesten Geschichten von Sankt Martin heraufbeschworen: zuerst die Legende, als er seinen Mantel in zwei Hälften schnitt um eine Hälfte einem frierenden Bettler zu geben, ihn vor der Kälte zu bewahren. Danach haben sie vorgespielt, wie der bescheidene Martin von seiner Bischofswahl erfuhr und sich in einem Gänsestall versteckte. Die Bürger haben aber Martin gefunden, da die Gänse zu laut waren und so haben ihn verraten.

Nach dem schönen Vortrag der Kleinsten begann der Laternenumzug. Die Schüler der Deutschen Nationalitäten Grundschule schlossen sich an, und mit bunt leuchtenden Papierlaternen und fröhlicher Kindergesang spazierten die Kinder mit ihren Eltern durch das Dorf. Der Umzug endete in der Schule, wo alle Teilnehmer mit Schmalzbrot und Tee bewirtet wurden.

Adrienn Bierbaum

A MAGYAR NÉPMESE NAPJA AZ ÓVODÁBAN

SZEPTEMBER 30-ÁN, BENEDEK ELEK SZÜLETÉS NAPJÁN A MAGYAR NÉPMESEKET ÜNNEPELJÜK.

Óvodánkban a mese mindennapjaink szerves része, de ezt a napot szerettük volna igazán különlegessé, emlékezetessé tenni. Kértük a szülőket, nagyszülőket, ismerősöket, aki szeretne, meséljen ezen a napon a gyerekeknek. Prémné Koczner Éva védőnő örömmel fogadta a felkérést. Évi néni a Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack című mesével készült,

a gyermekek pedig kíváncsian, izgatottan várták a védőnéni, akivel most nem a megszokott környezetben találkoztak. Az első csodálkozás után magával ragadta őket a mese világa, s csenden figyelték Évi néni szavait.

Köszönjük Évi néninek, hogy eljött hozzánk és együtt ünnepelhettük ezt a napot.

Kerner Zoltánné

ICH GEH' MIT MEINER LATERNE...

AM 08-EN NOVEMBER 2019 FAND IN UNSERER SCHULE DER MARTINSTAG STATT.

Das ist ein traditioneller Festtag, an dem die Kinder Martinslieder singen, kleine Theaterstücke oder Vorlesungen, Dichtungen führen vor. Bei diesem Anlaß hatte die siebte Klasse ein Schattenspiel über Sankt Martin gespielt. Der Schulchor hat schöne Lieder gesungen, da konnten die Gäste auch mitmachen.

Als die Vorlesung beendet hatte, begann der sogenannte Martinsumzug im Dorf. Schüler und Schülerinnen, Lehrer und Lehrerinnen, Kinder aus dem Kindergarten und die Eltern zogen auf der Hauptstraße mit Laternen um, inzwischen sie Martinslieder sangen. Nachdem Umzug kamen sie auf den Schulhof wieder und die Schüler hatten die Gäste mit Schmalzbrot und Tee gebeten.

2019. NOVEMBER 8-ÁN ISKOLÁNKBAN MEGRENDEZTÜK A MÁRTON NAPOT.

A Márton nap egy hagyományos ünnep, amikor a gyerekek dalokat énekelnek, kisebb színdarabot, előadást, költeményt adnak elő. Ez alkalommal a 7. osztályosok árnyjátékot mutattak be Szent Mártonról, az iskola kórusa csodás dalokat énekelt.

Az előadás végétével elkezdődött a felvonulás a faluban. A diákok, tanárok, óvodások, szülők a főutcán énekelve vonultak végig a lámpásaikkal. Ezután az iskola udvarán a tanulók libasziros kenyérrrel és teával kínálták meg vendégeiket.

Szabó Zita

ANYANYELVI VERSENYEN JÁRTUNK

„A magyar nyelv olyan, mint egy hangszer: aki játszani akar rajta, annak minden áldott nap gyakorolnia kell.” (Lénárd Sándor)

November 8-án, pénteken iskolánk két csapattal vett részt a megyei Bolyai Anyanyelvi Csapatversenyen. A megmérettetés a veszprémi Deák Ferenc Általános Iskolában került megrendezésre.

Az eseményre több héten keresztül készültek a csapatok, külön felkészítő foglalkozásokon vettek részt, ahol összetett anyanyelvi feladatokat kellett négyfős csapatokban megoldaniuk. A megyei mezőny nagyon erős volt, nagyobb, városi iskolák mellett versenyeztek tanulóink. A kitarító munkának és az alapos felkészülésnek meglelt az eredménye. Szép teljesítménnyel végeztek, több városi iskola csapatát sikerült megelőzniük. Az ötödikes csapat tagjai: Adler Márton, Berkes-Szabó Ajnácska, Breglovics Eszter, Hornyacsek Kira, a hatodikos csapat tagjai: Berkes-Szabó Luca, Jakab Hunor, Nagy Dzszenifer, Szakács Kinga.

Pallás Enikő

SZAVALÓVERSENY

Dieses Jahr wurde das Rezitationswettbewerb am 16. Oktober in der Antal Reguly Nationalitätengrundschule in Zirc veranstaltet. Unsere Schule wurde von sieben Schülern in drei Kategorien vertreten. Die Kinder waren sehr begeistert, alle haben sich sorgfältig vorbereitet. In der ersten Kategorie hat Sára Hanna Bíró den zweiten Platz erreicht.

A német nyelvű vers-és prózamondó verseny ebben az évben október 16-án került megrendezésre Zircen, a Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvtanító Általános Iskolában.

Intézményünket három kategóriában hét diákunk képviselte. A gyerekek nagyon lelkesek voltak, mindenki alaposan felkészült a megmérettetésre. Az egyes kategóriában Bíró Hanna Sára második helyezést ért el.

Tóth Gáborné

RENDEZVÉNYNAPTÁR / VERANSTALTUNGSKALENDER

BAKONYNÁNA – 2020. AUGUSZTUS 15-IG

Megnevezés Veranstaltung	Időpont Zeitpunkt	Helyszín Wo	Felelős Kontaktperson	Elérhetőség Weitere Info www.bakonynana.hu
Koszorúzás a kitelepítési emléktáblánál / Kranzniederlegung	2020. január 26. 10,40	Róm.Kat. templomban/ bei dieRöm. Kat. Kirche	Simonné Rummel Erzsébet	30/5288610
Iskolai farsang / Schulfasching	2020. február 14. 14 óra	Iskola	Szöllösi Attiláné	88/587-350 iskola@bakonynana.sulinet.hu
Hagyományörző Egyesület éves közgyűlése / Jahresitzung der Verein	2020. február	Kultúrotthon / Kulturhaus	Janás Ferencné, Simonné Rummel Erzsébet	30/5288610
Katolikus farsangi bál/ Katholischer Faschingsball	2020.	Csetényben	Horváth Lajos, Pető Eszter	06/20/7708381
Nemzeti ünnep – megemlékezés / Nationalfesttag	2020. március 13.12óra	Kultúrotthon / Kulturhaus	Szöllösi Attiláné	iskola@bakonynana.sulinet.hu
Húsvéti készülődés gyerekeknek	2020. április 4. vagy 5.	Kultúrotthon	Németh Zsuzsanna	
Német Nemzetiségi nap/ Nationalitätentag	2020. április 19.	Kultúrotthon / Kulturhaus	Simonné Rummel Erzsébet	dmsv@bakonynana.hu 30/5288610
Anyák napi ünnepség az óvodában / Muttertag	2020. május 07.-08.	Óvoda Tornaszoba	Klesitz Gabriella	ovoda@bakonynana.sulinet.hu
Elsőáldozás / ErsterKommunium	2020. május 17.	Róm.Kat. templom / Röm. Kat. Kirche	Horváth Lajos esperesplébános	06/20/8231571 lajosh@vnet.hu
Anyák napi ünnepség / Muttertag	2020. május 4.17 óra	Kultúrotthon / Kulturhaus	Szöllösi Attiláné	88/587-350 iskola@bakonynana.sulinet.hu
Óvodai gyermeknap/ Kindertag	2020. június12.	Német Nemz. Óvoda Bnána/ Deutschnat. Kindergarten	Klesitz Gabriella	ovoda@bakonynana.sulinet.hu
Óvodai ballagás/ Jahresende in der Deutschnat. Kindergarten	2020. május 29.	Kultúrotthon / Kulturhaus	Klesitz Gabriella	ovoda@bakonynana.sulinet.hu
Iskolai gyermeknap/ Kindertag für Schulkinde	2020.	Sportpálya / Sportplatz		
Koszorúzás a világháborús emléktáblánál/ Kranzniederlegung	2020. 06.07. 10,40-kor	Róm.Kat. templomnál/Röm. Kat. Kirche	Németh Zsuzsanna Simonné Rummel Erzsébet	88/587-320 bnanaonk@ktvzirc.hu
Iskolai ballagás/Jahresende in der Deutschnati. Grundschule	2020. június 20. 10 óra	Általános Isk. B.nána / Deutschnat. Grundschule	Szöllösi Attiláné	88/587-350 iskola@bakonynana.sulinet.hu
Helyi nemzetiségi tábor Deutschnationalität Lager	2020. június 14-18.	Bakonynána	Szöllösi Attiláné	88/587-350 iskola@bakonynana.sulinet.hu
Anna napi búcsú / Kirchentag/ Kiritog	2020. július 26.	Faluközpont és római-katolikus templom	Horváth Lajos esperesplébános, Polgármesteri hivatal	88/587-320, bnanaonk@ktvzirc.hu
Gombócfesztivál/ Knödelfestival	2020. augusztus 15.	Sportpálya	Némethné Simon Zsuzsanna, képviselők.	20/229-76-44, 88/587-320 bnanaonk@ktvzirc.hu

A későbbiekben beérkező változtatásokról, kiegészítésekről a helyben szokásos módon tájékoztatjuk a lakosságot. (A szerk.)

ANYAKÖNYVI HÍREK LAPZÁRTÁIG

<p>SZÜLETÉS: Csillag Levente 2019. 08. 07. Szülők: Csillag Attila és Mészáros Anett Novák Márk 2019. 08. 17. Szülők: Novák Róbert és Juhász Henrietta Fürost Fanni 2019. 08. 22. Szülők: Fürost Gergely és Kálmán Katalin Kovács Olivér 2019.11.21. Szülők : Kovács Gábor és Király Renáta Gratulálunk!</p>	<p>HÁZASSÁGKÖTÉS: Házasságkötés nem volt.</p> <p>ELHALÁLOZÁS: Zsándár Lászlóné 2019.07.15. Élt 72 évet Juhász Tiborné 2019.07.24. Élt 88 évet Árvai Jánosné 2019.08.19. Élt 48 évet Folli Tiborné 2019.09.25. Élt 73 évet Endresz Ferencné 2019.10.13. Élt 76 évet</p>	<p>Szabó Péter 2019.10.30. Élt 43 évet Bierbauer Árpádné 2019.11.06. Élt 81 évet Czingiszter Istvánné 2019.11.28. Élt 71 évet</p> <p>Nyugodjanak békében!</p> <p style="text-align: center;">†</p>
--	--	--

„SCHWABEN IN DEN HOCH-BAKONY“

„Schwaben in den Hoch-Bakony“ – mit dieser Thematik verbrachte ihre Freizeit von 17-ten bis 21-sten Juni 2019 in einem Ferienlager in der Nanauer Nationalität Grundschule 20 Mitschüler aus der Oberstufe. Vielfältige, spannende Programme standen ihnen zur Verfügung: Rundfahrt nach Veszprém, Handwerkersarbeit im Reguly-Haus in Zirc, Seilerbahn mit Führung von Frau Papp Ildikó Rác, Tanzstudie oder tradition-

elle schwabische Gerichte zu bereiten.

Die Kinder hatten viele Erlebnisse überlebt, sie warten schon jetzt neugierig darauf, um im Jahr 2020 auf Bewerbung zu gewinnen, damit sie ihre Kenntnisse über die deutsche Nationalitäten erweitern können.

Müller Péter

OLVASÓPÁLYÁZAT

AZ EÖTVÖS KÁROLY MEGYEI KÖNYVTÁR GYERMEKKÖNYVTÁRA OLVASÓPÁLYÁZATOT HIRDETETT 1-2. OSZTÁLYOS GYEREKNEK IGAZ DÓRA: AZ ERDEI ISKOLA CÍMŰ REGÉNYE, ÉS 3-4-5. OSZTÁLYOS GYEREKNEK, BALÁZS ÁGNES: LUFÍ ÉS SZAMÓCA CÍMŰ REGÉNYE ALAPJÁN.

„Hogyan lesz a gúnynévből becenév? Idomítható-e Kamilla, az aranyhórcsóg? Mi a legesleggyönyörűbb ajándék, amit a szüleitől kaphat az ember karácsonyra? Az üdítően vidám történetből mindez kiderül. Ám hogy mit tehet Lufi, ha lefényképezik Szamóccával egy nyíllal átlőtt vörös szív alatt, és meg akarják jelentetni a képet az iskolaújságban? Ez már igazán fogós kérdés, amire még nagymama sem tudja a választ.“

Azok a tanulóink, akiket a kíváncsiság a két könyv elolvasására buzdított, a következő helyezéseket érték el:

A kicsik elért eredménye a következő:

1. Waller Anna
1. Waller Emma
2. Németh Anna
8. Bíró Hanna Sára
12. Bajor Kevin

A nagyok eredménye a következő:

5. Berkes – Szabó Luca
6. Berkes – Szabó Ajnácska
9. Cseh Richárd
11. Varga Zalán Mihály
14. Hornyacsek Kira

Az olvasás élményén túl a tanulóink az értékes nyereményeknek is örülhettek.

Köszönjük a felkészítő tanárok munkáját is, akik a következők voltak: Sági Adrienn, Hegedűs Melinda, Vargáné Czupper Katalin, Kovács – Friedrich Krisztina, Tamás Teréz Heléna és Nádler – Somogyi Laura voltak.

Tamás Teréz Heléna
Könyvtáros

Zirci Járási Hivatal ügysegédi ügyfélfogadása

Minden hónap második és negyedik keddjén
Bakonszentkirály 12:15-től - 13:30-ig

2020. Január	14., 28.
2020. Február	11., 25.
2020. Március	10., 24.
2020. Április	14., 28.
2020. Május	12., 26.
2020. Június	9., 23.

EURÓPAI MÉZES REGGELI AZ ISKOLÁBAN

AZ AGRÁRMINISZTERIUM ÉS AZ ORSZÁGOS MAGYAR MÉHÉSZETI EGYESÜLET A 2019. ÉVI EURÓPAI MÉZES REGGELI PROGRAMOT, 2019. NOVEMBER 15-ÉN TARTOTTA.

Magyarországon 2014. november 21-én volt az első hasonló program, ahol a helyi méhészegyesületek, termelők és a megyei szaktanácsadók segítségével a gyerekek megismerkedhettek a leggyakoribb hazai mézfajtákkal és kóstolókon vettek részt.

Iskolánk az eddigi rendezvények aktív résztvevője volt, de az idei tanévben valahogy nagyobb szabásúra sikeredett a program. Köszönhető ez annak is, hogy Berkes – Szabó Anita, aki az elmúlt tanévben is tartotta az előadást, egy rajzpályázatos ötlettel állt elő. Iskolánk tanulói nagyon aktívan bekapcsolódtak és 58 db alkotást adtak le. Három korcsoportban díjazott a zsűri, amely iskolánk pedagógusaiból és tanulóiból tevődött össze. A zsűri döntése alapján, még kilenc különdíj is kiadásra került.

1 – 2. osztály:

1. Bíró Hanna Sára
2. Waller Emma
3. Csóka Botond

3-4-5. osztály:

1. Fojtyik János László
2. Tóth Anna
3. Jank Gergő

6-7-8. osztály:

1. Hegedűs Zsófia
2. Jank Barbara
3. Adler Katica

Küldődíjasok: Hevesi Ármin, Hornyacsek Vivien, Kékesi Ramóna, Hornyacsek Kira, Ternyák Alexa, Csapó Nóra, Csillag Antónia, Juhász Brigitta, Tenyeri Marcell.

Tanulóink értékes ajándékokkal lettek gazdagabbak. Ezen ajándékokat Tóth Péter, az OMME szaktanácsadója, valamint a következő támogatók ajánlották fel tanulóinknak.

- Bittmann Klára a WB Iron Bt . - Zirc , Deák Ferenc u. 2. papír - írószerszám, irodaszaküzlet

- Kiss Daniella a Dancsijim KFT - Zirc, Rákóczi téri zöldség, gyümölcs üzlet

- Németh és Társa KFT - Zirc, Deák F. u. 1.

- COOP ABC Dудар

- Csapó Emőke - Hópihe Vendégház, Bakonyháza, Kossuth u. 115.

- Gyógyászati Segédeszköz - és Gyógynövény Szaküzlet, Zirc, Rákóczi tér 9.

- Otthon - Kert Áruház, Zirc

- Országos Magyar Méhészeti Egyesület

- Bertalan József - méhész, Inota

- Bakonynektár - Hajmáskér

- Moór Lajos - méhész, Bakonyháza

- Szabó Lajos - méhész, Sárszentmihály

Szeretnék külön köszönetet mondani Berkes – Szabó Anitának, aki tanulóinknak a délelőtti előadásokat és a kóstolót tartotta. Megédesítve tanulóink tanítási napját azzal is, hogy ismét ellátott bennünket egy hatalmas adag mézeskaláccsal. Neki köszönhető a rajzpályázati ötleten kívül, az ajándékok nagy részének beszerzése, csomagolása. Az oklevelek, emléklapok megtervezése és kivitelezése.

Remélem, hogy a következő tanévben is lesz lehetőségünk arra, hogy ilyen tartalmas és élményekben gazdag napon vehessünk részt a méhészek jóvoltából!

Tamás Teréz Heléna

IDŐSEK NAPJA – SENIORENTAG

2 019. OKTÓBER 20-ÁN KÖSZÖNTÖTTÜK TELEPÜLÉSÜNK 65. ÉV FELETTI LAKOSSÁGÁT.

A Német Önkormányzat nevében Simonné Rummel Erzsébet elnök köszöntötte az időseket, majd Dr. Nagy Iлона háziorvos verssel kedveskedett a megjelenteknek. Külön gratulált Fürst Ferencnek, aki jelenleg a legidősebb férfi Bakonyánán. Szántai Jánosnét, a település legidősebb asszonyát a lakásán köszöntette háziorvosunk. Az újonnan megválasztott polgármesterasszony – Némethné Simon Zsuzsanna – köszöntő gondolatait követően a „Márkói Tehát-Rum” színi-játszó csoport szórakoztatta a közönséget. A műsort követően mindenki átvehette az önkormányzat ajándékát.

„Legyenek boldogok, s élvezzék az életet.

A jó Isten adjon még számtalan sok évet.
Szemükben a könnyesepp örömet jelentsen,
a szeretet lángja töltse be szívüket.”

TERÍTŐK A TEMPLOMNAK

2 018-BAN LOKODI ÁRPÁDNÉ FÜREDI KATALIN, VOLT BAKONYNÁNAI LAKOS EGY FELAJÁNLÁSSAL KERESTE MEG AZ EGYHÁZI KÖZÖSSÉGET.

Felajánlotta, hogy készít sajátkezűleg egy új hímzett terítőt templomunk „szembemiséző oltárára”. Az ígéret 2020. nyarán valóra vált.

Ezzel párhuzamban Strausz Ferencné Horváth Mária is hímzett egy új terítőt a „Kisoltárra”.

Egyik szebb, mint a másik. Mindketten behímézték szívük szeretetét és vallásuk iránti elkötelezettségüket. Hálásan köszönjük szemet gyönyörködtető munkájukat! Isten fizesse meg nekik!

Sné

VASTAG RICHÁRD, A NÉPMŰVÉSZET IFJÚ MESTERE - ADVENTI JÁTSZÓHÁZ (KARÁCSONYI VERSEK-DALOK TANÍTÁSA, ADVENTI NÉPSZOKÁSOK BEMUTATÁSA, TÁNCCHÁZ, SZOKÁSJÁTÉKOK)

A Bakonyánai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola szombaton gyerekszívjától volt hangos. Igaz, hogy munkanapot dolgoztunk le, de az Adventre való készülődés jegyében zajlott ez a nap. Az elmúlt évhez hasonlóan tanulóink ismét izgatottan várták, hogy Vastag Ricsi, a népművészet ifjú mestere újra egy érdekes műsorral szórakoztassa őket. Először egy mindenkit megmozgató játékra hívta a kicsiket. A figyelmüket, koncentrációjukat fejlesztve igyekezett foglalkoztatni a gyerekeket. Gyerekek, felnőttek együtt játszottak, énekeltek, táncoltak. Rigmusokkal, mondókákkal ismertette meg a közönség apraját – nagyját, akik hangosan skandálva mondták a megtanultakat. Közben megismerkedtünk a karácsonyi népszokásokkal, hagyományokkal. Adventről, lucázásról, betlehemezésről beszélgettünk. Játékokkal, körjátékkal, mondókákkal tűzdelt műsora vidám hangulatban zajlott le.

Vastag Ricsi rövid ráhangolódás után, megpróbálta a nagyobb tanulóinkat is ösztönözni, hogy a délelőtti órában megmozgassák lábaikat. Felső gyerekeink, nehezebben voltak motiválhatók, mint alsósaink. Rövid beszélgetés után, aztán a gyerekek nagy része aktívan bekap-

csolódott a játékba. Először egy mindenkit megmozgató játékra hívta itt is a gyerekeket., majd a figyelmüket, koncentrációjukat fejlesztve igyekezett mozgatni őket. Majd a karácsonyi népszokásokkal, hagyományokkal foglalkoztunk. Adventről, lucázásról, betlehemezésről beszélgettünk ezen a foglalkozáson is. Azért felsőseink már több ismerettel rendelkeztek az ünnepkörrel kapcsolatban. Bőven meséltek élményeikről, a közös betlehemezésről, az ünnepélyekről. A játékokkal, körjátékkal, mondókákkal színesített 45 perc hamar elrepült, de ígéretet kaptunk arra, hogy jövőre újra lesz lehetőségünk egy ilyen színes programon való részvételre.

Nagyon kellemes karácsonyi hangulatban telt el ez a szombat délelőtt, így megfelelő alaphangulatot biztosított az ünnepre való felkészüléshez.

A program a Bakonyánai Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szervezésében, a Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszer keretében, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár támogatásával valósult meg.

*Tamás Teréz Heléna
könyvtáros*

JUBILEUMI OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

Jó hangulatú jubileumi osztálytalálkozó volt Bakonyánán, ahol az 1969-ben az általános iskolában végzett diákok találkoztak, ötven év elmúltával. Jelen volt három egykori pedagógus is: Tamás Jánosné, Vincze Lajosné és Kovács Magdolna. Kisebb gondot okozott felismerni a korábbi iskolatársakat, mert néhányan most látták egymást először a diákévek óta. A régi iskolai emlékek is felelevenedtek a ma már nyugdíjas korú volt kisiskolások körében. Szinte mindenki az unokájáról

beszélt a viszontlátás örömeiben. A találkozó egyik érdekessége volt, hogy senki nem szokott rá a dohányzásra, és cigaretta-szünet mentesen, késő estig folyt a jóízű beszélgetés és visszaemlékezés a diákkori élményekre. A kellemes hangulatú találkozó után mindenki boldogan tért vissza az otthonába azzal a tudattal, hogy a következő találkozóra már csak egy évet kell várni.

Bazsó János

Első sor: Tamás Jánosné, Vincze Lajosné, Kovács Magdolna, Ácsné Janus Ágnes, Simon István, Hadnagy Ottó
Hátsó sor: Bazsó János, Pityinger Károly, Juhász Erzsébet, Vind Ferenc,, Hujber Erzsébet, Strausz Árpád

A VACKOLÓ ÁLLATOTTHONBAN JÁRTUNK

ISKOLÁNK TERMÉSZETVÉDŐ SZAKKÖRÖS TANULÓI ÉS HOZÁJUK CSATLAKOZOTT LELKES FELSŐSÖK NOVEMBER 30-ÁN LÁTÓGATÁST TETTEK A VEZSPREMI VACKOLÓ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET ÁLLATOTTHONÁBAN.

A menhely önkéntes segítői nagy szeretettel fogadták a gyerekeket, sok-sok tudnivalóval gazdagították az állatvédelemmel kapcsolatos ismereteiket, lehetőséget adtak kutyusok sétáltatására.

A menhely felkeresésével célunk volt, hogy a gyerekek felnőve felelős állattartókká váljanak, segítők szándékkal forduljanak a bajba jutott állatok felé. Tudják, hogy az állatok is éreznek fájdalmat, éhséget, fáznak a hidegben, s mint mi emberek, szeretetre, biztonságra vágnak. Az állatok számára a menhely menedék, oltalom, de a végleges megoldást számukra az jelenti, ha eljön értük az örökbefogadó gazdi, hazaviszi, otthon ad, és élete végéig gondozza a kis állatot. Kedves Vackolósok! Hálásan köszönjük a szeretetteljes fogadtatást, a türelmet! Örömteli pillanatokot szereztek a gyerekeknek a menhely meglátogatásával, a kutyusok sétáltatásával.

Antoine de Saint-Exupéry A kis herceg című könyvének idézetével és tanulóink élménybeszámolóival emlékezünk az állatotthonban eltöltött délutánra:

„Az emberek elfelejtik az igazságot! – mondta a róka – Neked azonban nem szabad elfelejtened. Te egyszer s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél.”

„Az egész menhely tetszett nekem. Sok aranyos kutyával találkoztunk. Hannával egy nagy komondort sétáltattunk. Én sétáltam Zsandár kutyussal, Macival, de még Petivel is. Az ő nevüket jegyeztem meg. Zsandár néha húzott, de jól kezelhető volt. Vittünk kutyatápot, konzervet, aminek nagyon örültek. Jól éreztük magunkat. A visszaúton annyira elfáradtunk, hogy már szinte aludtunk.”

Szakács Kinga 6. osztályos tanuló

„Elmentünk az állatmenhelyre. Ott nagyon sok szép kutya volt, körülbelül kétszáz. Én egy pulit sétáltattam Danival, nagyjából két órán át. Utána sok kutyát megnéztünk. Volt egy szép nagy németjuhász, Vénusznak hívták. A kétszáz kutyából csak egy tacsó volt. Volt pár cica is. Hazafelé sokat utaztunk. Én majdnem elaludtam. Megyünk majd nyáron is! Nagyon jó volt az élmény! Remélem, hogy az összes kutyát örökbe fogadják!”

Valler Benjamin 6. osztályos tanuló

„Az állatmenhelyen több mint kétszáz kutya volt. Sétáltunk velük, simogattuk őket. Nagyon aranyosak voltak. Voltak félénk kutyák is, de voltak olyanok is, akik egyből ránk ugrottak. Nem nyúlhattunk azokhoz, akik karanténban voltak. Nekem Vénusz, a németjuhász kutya tetszett a legjobban.”

Sleider Dániel 6. osztályos tanuló

Kovács-Friedrich Krisztina

A MUNDART-OS – TÁJSZÓLÁSOS VERSENY RÉSZTVEVŐI

A megyei német tájszólásos versenyen Hegedűs Zsófia első helyezést, Hopotoszki Regina második helyezést, Csillag Antónia harmadik helyezést és Mészáros Ildikó negyedik helyezést ért el. Mind a négyen részt vehetnek a 2020-as mosonmagyaróvári térségi versenyen is.

VICCEK – WITZKISTE

Eine Katze und eine Maus kommen in eine Bäckerei.
Maus: „Ich möchte gerne ein Stück Pflaumenkuchen mit Sahne.“

„Und sie?, fragt die Verkäuferin die Katze.
„Ich möchte nur eine Portion Sahne auf die Maus.“

*

Kommt ein Holzwurm nach Hause und sagt zuseiner Frau:

„Du, heute ist eine Holzladung aus Hongkong angekommen. Gehen wir chinesisch essen?“

*

Két régi ismerős találkozik:

- Mesélj, milyen az új munkahelyed, milyen a főnököd?

- A főnök tekintete mindig nyílt és őszinte.

- Na ne mesélj, ezt nem hiszem, a főnökök általában mindig utálatosak.

- Pedig igaz. Az egyik szeméből a nyílt gonoszság, a másiktól az őszinte rosszindulat sugárzik.

*

A biológiai labor vezetője mondja a vendégének:
- Mostanában a kísérleti patkányokról áttértünk az ügyvédekre.

- Miért? - csodálkozik a vendég.

- Először is: sokkal több van belőlük. Másodsor: a laboránsok nem kötődnek hozzájuk érzelmileg. Harmadsor: van egy csomó dolog, amit a patkányok nem hajlandóak megtenni.

Bort, búzát,
békességet,
sötétségben
fényességet!
Újesztendő újat
hozzon, régi jótól
meg ne fosszon.
Ki barát volt az
maradjon, ki elindult
az haladjon.
BÚÉK!

- BRÜNDEL - GAJAVÖLGYE -

NANAUER DEUTSCHE
NATIONALITÄTEN-
SELBSTVERWALTUNG
BAKONYNÁNA KÖZSÉGI
ÖNKORMÁNYZAT

SZERKESZTETTÉK:
SIMONNÉ RUMMEL ERZSÉBET,
FÜRST GÁBOR.

ELÉRHETŐSÉGÜNK: 8422 BAKONYNÁNA
ALKOTMÁNY UTCA 3.

Telefon/fax: (88)587-320
E-mail: bnanaonk@ktvzirc.hu
lisil.bnana@gmail.com
furstgabor@invitel.hu

AZ INTERNETEN IS
ELÉRHETŐEK VAGYUNK!
www.bakonynana.hu